

DOPORUČENÝ OŠETŘOVATELSKÝ POSTUP

Příprava a asistence při punkci perikardu

Značka: PSKSSP/OP/2011/15

TYP STANDARDU: procesuální

KDO HO VYDÁVÁ, SCHVALUJE

Odborný garant: Pracovní skupina kardiologických sester a spřízněných profesí

Schválil: Výbor PSKSSP ČKS o.s.

Zpracovatelé: Bc. Dagmar Hetclová, Kateřina Malá

Kontaktní osoba: Bc. Dagmar Hetclová, psok@kardio.cz

DEFINICE

Punkce perikardu je zavedení katétru do perikardiální dutiny s následným vypuštěním přebytečné tekutiny tzv. výpotku v ní obsažené.

VYMEZENÍ VYBRANÝCH POJMŮ A ZKRATEK

Perikard – osrdečník

PŽK – periferní žilní katétr

TK – tlak krve

TF – tepová frekvence

DF – dechová frekvence

SpO₂ – periferní saturace krve kyslíkem

FR1/1 – fyziologický roztok.

CÍL

Ošetrovatelský standard je zpracován tak, aby byl pacient řádně k výkonu připraven, dále za aseptických podmínek připraveny pomůcky k punkci perikardu a provedena asistence při výkonu ze strany. Pacientovi bude poskytnuta kvalitní ošetrovatelská péče.

Struktura (S)

S1 Kompetentní osoby

Všeobecné sestry, sestry se specializovanou způsobilostí pro intenzivní péči dle Vyhlášky MZ ČR č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

S2 Prostředí

Zdravotnické zařízení, lůžko s možností monitorace vitálních funkcí a aplikace kyslíku.

S3 Pomůcky

Sterilní stolek – punkční souprava, injekční stříkačky 10 ml, 20 ml, 50 ml, injekční jehla k lokální anestézii, aqua pro injectione, skalpel, sterilní plášť, sterilní rukavice, ústenka, nástroje – pinzeta, nůžky, jehelec, jehla, šití, perikardiální katétr, Redonovo sání, sběrný sáček.

Nesterilní pomůcky – dezinfekce, nesterilní rukavice, anestetikum k lokální anestézii (Mesocain 1%, Supracain 4%), emitní miska, sterilní krytí, náplast, pomůcky k zajištění PŽK, odměrný válec, hustoměr, savá podložka, žiletka na holení, zkumavky na odběr punktátu.

S4 Dokumentace

Dokumentace pacienta.

Záznam fyziologických funkcí.

Žádanky k vyšetření vzorků.

Proces (P)

Sestra:

- P1** Představí se pacientovi, dotazem a kontrolou identifikačního náramku zkontroluje identitu pacienta.
- P2** Seznámí pacienta s výkonem přiměřeně jeho věku, zdravotnímu stavu a chápání.
- P3** Připraví k podpisu informovaný souhlas s výkonem.
- P4** Asepticky připraví všechny potřebné pomůcky na sterilní stolek.
- P5** Na další stolek si připraví nesterilní pomůcky.
- P6** Pacienta svlékne do půl těla a uloží na lůžko do zvýšené polohy.
- P7** Hrudník pacienta podloží savou podložkou.
- P8** Napojí pacienta na monitor a sleduje TK, TF, SpO₂, DF – naměřené hodnoty zapisuje, patologické hodnoty ihned hlásí lékaři.
- P9** Za aseptických podmínek zajistí PŽK.
- P10** Asistuje lékaři při echokardiografickém vyšetření na zjištění množství výpotku a upřesnění místa vpichu.
- P11** V případě dušnosti pacienta a dle ordinace lékaře podává kyslík.
- P12** Dle potřeby oholí místo vpichu.
- P13** Provede dezinfekci místa vpichu.
- P14** Asistuje lékaři při punkci – podává místní anestetikum; odebírá vzorek punktátu do připravených zkumavek.
- P15** Zaznamená množství punktované tekutiny.
- P16** Dle potřeby napojí perikardiální katétr na sběrný sáček, případně na Redonovo sání.
- P17** Po ukončení punkce očistí místo vpichu a kryje sterilním krytím. V případě ponechání katétru se sběrným sáčkem, očistí okolí katétru, kryje ho sterilním krytím a sběrný sáček zavěsí na rám ložné plochy lůžka. V případě ponechání pouze katétru, očistí okolí katétru,

kryje sterilním krytím, propláchne FR1/1 nebo dle ordinace lékaře léčivem a katétr uzavře zátkou.

P18 Dle ordinace lékaře změří specifickou hmotnost punktátu a všechny hodnoty zaznamená.

P19 Po výkonu monitoruje fyziologické funkce a kontroluje místo vpichu, zhodnotí celkový stav pacienta, poučí o dalším postupu, v případě ponechání katétru, poučí o jeho péči.

P20 Provádí mechanickou očistu a dezinfekci pomůcek.

Výsledek (V)

V1 Pacientovi je provedena punkce perikardu za aseptických podmínek.

V2 Pacient je informován o dalším postupu.

V3 Ordinace lékaře jsou splněny.

V4 Je proveden řádný záznam do dokumentace.

KOMPLIKACE

Technický neúspěch.

Krvácení.

Pneumotorax.

Infekce.

Arytmie.

Napíchnutí dutiny srdeční komory, velké žíly, jaterní tkáň nebo plicní tkáň.

ZVLÁŠTNÍ UPOZORNĚNÍ

Je nutné dát pacientovi podepsat (před výkonem) informovaný souhlas s provedením punkce perikardu